

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhof - Telefon 22

ROMUVA

Nr. 5 (100) 1968 gegužės 28

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJOS STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS

1968 m. balandžio mėn. 28 d. Romuvoje įvyko Vasario 16 gimnazijos kuratorijos steigiamasis susirinkimas į kurį atvyko šie nariai: tėv. Alfonsas Bernatoniš, OFM Cap., dr. Petras Karvelis, Erdmonas Simonaitis, inž. Jonas K. Valiūnas (visi rinkti Vok. Krašto Tarybos), lt. Jurgis Barasas (Krašto Valdybos atstovas), teis. Justinas Lukošius (Vok. Lietuvių katalikų sielovados atstovas) ir Vincas Natkevičius, M.A. (Vasario 16 gimnazijos direktorius). Kitos organizacijos, pagal statuto § 8 turinčios teisę skirti savo atstovus, jų dar nebuvo paskyrę.

Kuratorijos steigiamasis susirinkimas apsvarstė statutą ir jį galutinai priėmė. Taip pat buvo išrinkta ir Kuratorijos valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė šitaip:

pirmininkas - Vincas Natkevičius, M.A.
vicepirmininkas - teis. Justinas Lukošius
išdininkas - lt. Jurgis Barasas

Į Kontrolės komisiją buvo išrinkti:

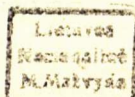
dr. Petras Karvelis ir Erdmonas Simonaitis.

Kuratorijos susirinkimas taip pat apsvarstė visą eilę praktiškų tolimesnio darbo klausimų.

Vasario 16 gimnazijos Kuratorija 1968 m. balandžio 29 d. buvo įregistruota Weinheimo teisme kaip "eingetragener Verein".

x.x.x.x.x.x.x

Mintis sukurti specialų juridinį asmenį vien gimnazijos reikalui yra ne nauja. Jau prieš 12 metų ji vos nebuvo realizuota. Arčiau gimnazijos esantiems žmonėms buvo visada aišku, kad gimnazijai būtų naudingiau, jei būtų organas, kuris ja viena tesirūpintų. Dabartinė Krašto Taryba tad ryžosi pagaliau reformą įvykdyti. Nors teoretiškai dabar gimnazija yra tiesioginiai nuo LB nepriklausoma, tačiau praktiškai ji liekasi ir toliau viena iš svarbiausiųjų LB institucijų, tiesa su savo savarankumu, kuris padės jai geriau atlikti tiesioginius uždavinius.

Ir vokiečių atitinkamos įstaigos reišė pageidavimą, kad gimnaziją išlaikytų speciali organizacija. Vienas iš jų motyvų yra vengrų ir latvių pavyzdys. Jie abeji tokias specialias organizacijas turi nuo seno. Kitas motyvas, tai noras suteikti gimnazijai pastovesnį pagrindą, atseit nesurišt jos iš esmės su pabėgėlių reikalais, o daugiau pabrėžti švietimo pobūdį. Nes kiekvieną kartą, pertvarkant ministrų kabinetą, vis svarstoma, kaip sumažinti jo apimtį. Planuojamųjų naikinti ministerijų tarpenuolat minima ir ministerija pabėgėlių reikalams. Tokią reformą kada nors įvykdžius, gimnazijai būtų patogiau būti laikomai ne pabėgėlių organizacijos, o organizacijos, kuri rūpinasi švietimu.

Pats persiorganizavimas dar nėra baigtas. Pirmoje eilėje dar laukiama, kada paskirs savo atstovus visos kviestos organizacijos. Toliau, planuojama šalia vykdomųjų organų įkurti komisiją pedagoginei priežiūrai. Taip pat dar nėra įvykdytas nė buhalterinis atskyrimas gimnazijos nuo Krašto valdybos. Tai pramatoma padaryti pusmečio gale.

Pagal statutą Kuratorija turi sekančius organus:

a) narių susirinkimą, b) valdybą ir c) kontrolės komisiją.

a.) Susirinkimas yra atsakingas už Kuratorijos veiklą jos statuto rėmuose. Jis kviečiamas ne rečiau kartą į metus. Priima valdybos paruoštą ir kontrolės komisijos patikrintą metinės veiklos apyskaitą; patikrina ir priima valdybos paruoštą sąmatą sekančioms metams; išklauso ir aptaria gimnazijos direktoriaus pranešimą mokyklos ir bendrabučio reikalais ir daro reikalingus nutarimus; renka valdybą, kontrolės komisiją ir kitas komisijas dvejiems metams; daro nutarimus dėl Kuratorijos ir mokyklos turto įsigijimo ar pardavimo; skiria ir atleidžia direktorių paprasčia balsų dauguma, jam pačiam nebalsuojant; nustato gimnazijos ūkio administravimo principus ir duoda nurodymų kaip vesti ūkį ir administruoti; nutaria nario mokesčių ir jo dydį.

b.) Valdyba tvarko visus Kuratorijos reikalus ir atstovauja jai teisme ir kitur. Smulkiau jos veiklą aptaria statutas: rūpinasi finansais, paruošia ir pateikia susirinkimui metinę apyskaitą ir sąmatą, direktoriui pasiūlius, sprendžia mokytojų, bendrabučio vedėjų bei kitų mokyklos tarnautojų priėmimus ir atleidimus, aptaria visus mokyklos ir auklėjimo reikalus, nustato mokesčio dydį už mokslą ir bendrabutį, aptaria ir paruošia pasiūlymus susirinkimui svarstyti.

c.) Kontrolės komisija tikrina Kuratorijos valdybos ir gimnazijos atskaitomybę.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO TARYBOS SESIJOS PROTOKOLO IŠTRAUKA

liečianti statuto § 5, Krašto Valdybos instrukcijas dėl narių registracijos ir Kontrolės komisijos protokola:

" 2. Pranešimai. ... Po šio (Tautos fondo atstovybės pirm.) pranešimo prasidėjo diskusijos įvairiais klausimais, susijusiais su pranešimais. Tačiau daugiausiai buvo kalbama dėl naujojo Bendruomenės statuto ir dėl Valdybos išleistos instrukcijos, reikalaujančios narių persiregistravimo ryšium su naujojo statuto įsigaliojimu. Kadangi nemažai priekaištų susilaukė statuto § 5. Taryba vienbalsiai priėmė šitokią nutarimą:

"Atsižvelgdama į kai kurių lietuvių, lig šiol priklausančių Lietuvos Bendruomenei, abejones dėl Bendruomenės naujojo statuto 5 straipsnio, Taryba pareiškia, kad Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje pilnateisiais nariais gali būti asmens, kurie save laiko lietuviiais nepriklausomai nuo jų turimos valstybinės pilietybės ir kurie atlieka statuto uždėtas pareigas".

Dėl Valdybos instrukcijos, numatančios Bendruomenės narių surašymą iki š.m. kovo 31 d., Taryba priėmė šį nutarimą:

"Atsižvelgiant į tai, kad šiais metais turi įvykti PLB Tarybos Vokietijoje rinkimai, Krašto Valdyba įpareigojama paskelbti naują datą, suderintą su priimtų rinkimų nuostatų terminais, iki kada reikia paduoti pareiškimus, patvirtinančius narių priklausymą PL Bendruomenei". Ši rezoliucija priimta 11 balsų. Tiek ši, tiek statuto 5 straipsnį paaiškinanti rezoliucija turės būti paskelbtos viešai.

Dėl Kontrolės komisijos protokolo priimtas šis nutarimas:

"Apsvarsčiusi Kontrolės komisijos protokolą, Taryba priima jį vykdymui, išskyrus protokolo 9 ir 12 punktus, kuriems Taryba nepritaria, nes 9-me punkte kvestijonuojamas Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje statusas yra demokratiškai priimtas ir išreiškia Tarybos valią, o Lietuviškųjų studijų savaitės, minimos protokolo 12-me punkte, ateity taip pat organizuotinos privačia iniciatyva, susitarus su Valdyba, jos globoj ir finansinėj kontrolėj".

KRAŠTO VALDYBOS NARIO JAUNIMO REIKALAMS PRANEŠIMAS KRAŠTO TARYBOS SESIJOJE 1968.III.29-31

1. Jaunimo Sekcijos Vokietijoje steigiamasis posėdis įvyko 1967 m. geg.28 d. Šiame posėdyje buvo priimtas Sekcijos statutas ir išrinkta pirmoji valdyba.
2. Valdybą sudarė: pirm. kun.V.Damijonaitis, vicepirmininkas A.Lingė ir sekr. A.Vegneris. A.Vegneriui atsisakius, į Valdybą buvo perrinktas V.Brazaitis 1967 m. rugp.26 d.
3. Sekcijos visuotinas suvažiavimas turėjo 4 posėdžius, neoficialiai buvo posėdžiaužta dažniau.
4. Sekcijos valdyba pirmiausia visiems prisistatė ir užmezgė ryšius su Anglijos, Italijos ir Amerikos Jaunimo sekcijomis ar organizacijomis. Toliau, valdyba yra užvedusi Vokietijos jaunimo sąrašus - kartoteką. Buvo kreiptasi ir į paskirų apylinkių pirmininkus, su prašymu dėl sąrašų ir dėl paskyrimo jų apylinkėse vieno asmens jaunimo reikalams. Gaila, pirmininkai į mūsų šiuos ir kitus prašymus mažai reagavo. Vis dėlto prie Köln-Bonn apylinkės įsikūrė taip pat Jaunimo sekcija tai apylinkėi. Prie Stuttgarto apylinkės yra paskirtas vienas asmuo jaunimo reikalams.
5. Kaiserslauterne buvo suorganizuoti būsimųjų vadovų kursai 1967.II.24-26 d. Juose dalyvavo gražus jaunuolių skaičius iš visos Vokietijos apylinkių. Iš atgarsių galima spręsti, kad šie kursai buvo labai pavykę.
6. Vyresniųjų pagalba ir iniciatyva yra įkurtas jaunimui laikraštėlis "Jaunimo žodis", sudarant redakcinį komitetą. Komitetas kreipėsi į Sekciją, prašydamas, kad ji perimtų laikraštėlio globą. JSekcija sutiko. Tuo būdu buvo manyta atiduoti globą neutraliai Sekcijai, išvengiant vienašališkumo. Laikraštėlio atskirus nume-

- 4 -

rius finansuoti yra sutikę visa eilė mūsų garbingų, jaunimu besirūpinančių, asmenų:

Kaip tas laikraštėlis atrodo ir ko jis nori, visi jau gerai žinote. Svarbiausia, kad pats jaunimas laikraštėliu yra susižavėjęs.

7. Toliau Sekcijos Valdyba planuoja ir jau ruošia Europos jaunimo suvažiavimą, čia gimnazijoje 1968.VII.28-1.VIII. Tas suvažiavimas pareikalaus daug darbo ir pinigų, bet manome, kad jis bus įvykdytas.

8. Jaunimas, be to, pasireiškė ir ne vien per JSekciją, pav. turėdamas 3 kitus suvažiavimus, padedant vyresniesiems.

9. Jaunimo sekcija dėkoja Tarybai už sudarytas sąlygas jai veikti Vokietijos Bendruomenės ribose.

10. Sekcijos valdyba, užbaigdama savo kadencijos darbą, pagal jos sugebėjimus ir išgales, turėtų vieną prašymą į vyresniuosius, kad ateityje būtų dar daugiau kreipiamas dėmesys į jaunimo auklėjimą ir paruošimą tęsimui jų pačių - vyresniųjų, lietuviškos veiklos.

11. Sekcijos Valdyba labai džiaugiasi ir dėkoja, kad bent keletas vyresniųjų vis dėlto jaunimo reikalais ir paruošimu tolimesnei veiklai nuoširdžiai ir energingai rūpinasi.

12. Sekcijos Valdyba dar norėtų šiame gremijume pasiguosti, kad kai kurių organizacijų vadovai dar yra nesupratę mūsų atžalyno auklėjimo prasmės, nes į JSekcijos posėdžius atsiunčia nepasiruošusius ir netinkamus atstovus. Kaip matote, jau dabar mums trūksta tinkamų jaunimo vadų. Kas bus ateityje? Jeigu mes nedėsime visas pastangas prisiauginti lietuviško jaunimo, jau dabar visas mūsų darbas yra bergždžias.

pas. A.Lingė

GARBĖS TEISMO PRANEŠIMAS KRAŠTO TARYBOS SĖSIJOJE 1968.III.29-31

Gerbiamieji Tarybos nariai,

Esu laimingas Jums pranešti, kad 1967 metais Garbės teismui neteko susirinkti, nes niekas nėra įteikęs skundų, kuriuos būtų reikėję Garbės teismui spręsti.

Laikau savo pareiga šia proga Jus painformuoti, kad pereiniais metais teko Garbės teismo pirmininkui sugaišti daug laiko ir padėti nemaža triūso, likviduojant Mariūno bylą. Kaip Jūs žinote, p.Mariūnas buvo iškėlęs vokiečių teisme bylą - Feststellungsklage - kad jis būtų pripažintas esąs nariu ir kad Garbės teismo sprendimas, kuriuo p.Mariūnas pašalinamas iš PLB Vokietijos Krašto narių, būtų paskelbtas niekiniu. Ši byla, vokiečių teismui spaudžiant ir esant nuomonės, kad čia teismas be reikalo trukdomas, baigta susitaikumu, kuris paskelbtas "Informacijose" (N 3 1968.III.25 d.)

Iš paskelbto teksto seka, kad p.Mariūno skundas paliktas be pasekų. Kartu p.Mariūnas yra įpareigotas atsiskaityti iš jo asmeniškai perimtų sumų ir iš Frankfurto Apylinkės pajamų.

pas.dr.P.Karvelis
Garbės teismo pirmininkas

Prof.dr.Zenonas IVINSKIS 60 metų amžiaus

Jubiliatas gimė 1908 gegužės 25, Kaušėnų kaime, Plungės vls., Telšių apskrityje. 17 metų būdamas baigė Telšių gimnaziją, o 24 metų sulaukęs jau gavo filosofijos daktaro laipsnį. Studijavo Kaune, Miunchene ir Berlyne. Studijų šaka - istorija. Būdamas 25 metų parašė habilitacinį darbą ir 1933 birželio 12 išrinktas Vytauto Didžiojo Universiteto teologijos-filosofijos fakulteto privatdocentu prie visuotinės istorijos katedros, nuo rugsėjo 1 paskirtas laikinu tos katedros vedėju. Tais pačiais metais pašauktas kariuomenėn atlikti būtiniosios tarnybos, kartu nenutraukdamas dėstyti universitete. Išsitarnavo grandinio laipsnį. Paskaitas skaitydavo kareivio uniformoje. Tik kai teko skaityti specialiai karininkams, buvo paprašytas apsirengti civiliai... Nuo rugsėjo 15 1935 paskirtas docentu ir visuotinės istorijos katedros vedėju. 1940 gegužės 1 pakeltas extraordinariu profesorium. Bolševikams teol.-filosofijos fakultetą uždarius, Ivinskis kurį laiką buvo "valandinis darbuotojas" Vilniaus universitete ekonominių mokslų fakultete. Nuo 1941 rugpiūčio 1 grąžintas į VDU, Laikinosios Lietuvos vyriausybės paskyrimu organizavo filosofijos fakultetą ir buvo jo dekanu iki 1942 metų galo. Iki Lietuvos augštųjų mokyklų uždarymo /1943.III/, be istorijos dalykų filosofijos fakultete Kaune, dėstė toliau Vilniaus universitete ekonominių mokslų fakultete. Nuo 1944 rudens Vokietijoje. 1945.VI - 1947.XII Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vyr. valdybos narys. 1947 - 1949 istorijos mokytojas Nürtingeno ir Schwäbisch Gmündo lietuvių gimnazijose. 1949 - 1963 Vatikano archyvuose rinko medžiagą Lietuvos istorijai. Nuo 1963 balandžio 1 profesoriauja Fed.Vokietijos sostinės Bonnos universitete. Ilgametis Baltų Instituto Bonnoje darbuotojas, buvęs jo pirmininkas ir valdybos narys. Nuo 1933 Liet.kat.mokslo akademijos narys. 1961 penktojo tos akademijos suvažiavimo proga lankėsi JAV-bėse, kur skaitė paskaitą o vėliau su paskaitomis aplankė daugelį lietuvių kolonijų. Nuo 1953 su trumpomis pertraukomis Lietuvių Fronto Bičiulių Europoje pirmininkas. 1952 sausio 1 - rugpiūčio 5 Vliko narys ir Vykdomosios Tarybos užsienio reikalų valdytojas, pareiškęs Lietuvių Fronto pasitraukimą iš Vliko. Nuolatinis Lietuviškųjų studijų savaitinių Europoje paskaitininkas. 1965 - 1968 Vasario 16 gimnazijos Švietimo komisijos narys, joje atstovavęs Balfo organizacijai. Ateitininkas nuo 1920, ilgą laiką ateitininkų federacijos vyr.tarybos narys. Dienraščio XX Amžius redakcinio kolektyvo narys ir viceredaktorius ligi dienraščio uždarymo. Mirus Lietuvoje likusiai pirmajai žmonai Griniūtei, vedė Pauliną Talanskaitę ir su ja augina sūnų Kęstutį Kazimierą.

Vienas iš pačių vaisingiausių prof.Ivinskio darbo laukų yra rašliava, kurios pradžia siekia studijų metus. Jau 1930, taigi tebūdamas 22 metų amžiaus, Ivinskis paskelbė studiją apie Vytautą D. veikimą iki 1392 metų P.Šležo redaguotoje monografijoje Vytautas Didysis. Be ilgesnės pertraukos sekė didesnės ir mažesnės apimties studijiniai raštai lietuvių, vokiečių ir italų kalbomis. Atskirai suminėtiną knygą Šventasis Kazimieras (1955) ir Aidų premiją gavusi studija apie Merkelį Giedraitį. Bendradarbiavo Herderio naujajame leksikone (nuc 1952), italų katalikų enciklopedijoje ir Lietuvių Enciklopedijoje, kurioje ligi 1600 sk. buvo Lietuvos istorijos redaktorius. Ruošia Lietuvos istoriją lietuviškai ir vokiškai. Nemalonumų turėjo dėl stropiai vėsto ir Lietuvoje palikto dienoraščio, kuris pateko į rankas komunistams. Šie paskelbė su savo komentarais kritiškas Ivinskio mintis apie Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio įvykius ir žmones.

Prof. Ivinskis tebėra kupinas sveikatos, sėkmingai darbuojasi universitete /jo paskaitų studentai netrukdo, kaip trukdo kai kurių jo kolegų paskaitas/, uoliai dalyvauja raštijoje, o taip pat nuliėkamam laikui nevengia nė visuomeniškos veiklos. Įvairiausiuose suvažiavimuose jaunų ir senų džiaugsmui padeklamuoja eiles savo numylėta ir visame originališkume išsaugota žemaičių tarpe, arba užtraukia su biėiule Griniene žemaitišką dainą. Beveik kiekviena tokia proga jis tampa daugelio linksmybės priežastimi. Linkėtina, kad, pasekdamas savo prosenelių pavyzdžiu, sulauktų bent šimto metų amžiaus.

ELI

Lietuvių Evangelikų Jaunimo suvažiavimas Bad Godesberge

Kiekvienų metų pavasarį Pabaltieėių krikėėėionių studentų sąjungos name Bad Godesberge, Annabergo pilyje, vyksta lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimai. Pirmutinis šių metų jaunimo suvažiavimas vyko nuo balandžio 11 iki 15 d.

Ketvirtadienio vakarą, po vakarienės ir suvažiavimo atidarymo buvo susipažinta. Trumpos vakarinės pamaldėlės užbaigė pirmosios dienos programą. Didįjį penktadienį prieš pietus buvo atlaikytos lietuviškos pamaldos su Šventa vakariene, kurias pravedė šitų namų valdytojas kun. Juozas Urdzė. Po pietų šio suvažiavimo organizatorius skaitė paskaitą "Ar krikėėėioniškas tikėėjimas yra paveldimas?" Paskaitininkas pasakė, kad tikėėjimas yra santykis su Dievu. Dievą negalima įsivaizduoti, bet jį turi kiekvienas individualiai patirti. Mes visi esame Dievo meilės apsupti ir negalime manyti, kad esame geresni už kitus. Visos religijos trokšta iš apaėios siekti aukėtybės. Tikėėjimas yra pašaukimas ir Dievo malonė. Vieėpats Jėzus Kristus yra miręs už mus visus, už mūsų nuodėmes. Šventosios Dvasios negalima paveldėti, ją turėti savyje yra Dievo dovana. Kiekvienas žmogus turi apsisprėsti, ar jis nori eiti siauroju keliu, kuris veda į dangų, ar plačiuoju keliu, kuris veda į pražūtį. Savo žinojimo mes nepervertinkime, prieš Dievą esame visi lygus.

Po šitos paskaitos buvo gyvos diskusijos ir prieita išvada, kad tikėėjimo negalima paveldėti. Vakare įvyko laisvas pasikalbėjimas tema "Jaunimas ir tikėėjimas šiandien". Pokalbio metu tarp kitų asmenų savo mintis pareiėėė med.dr. Algimantas Gintautas, mokyt. Fr. Skėrys, studentai K. Dikėšaitis, J. Jakumaitis ir P. Traumanas.

Šeėtadienio ryte kun. J. Urdzė pravedė Biblijos studiją Mato 12, nuo 1 ligi 14 perskyrimo. Po šitos studijos ir diskusijų visi dalyviai dažė margučius. Po pietų visi vyko į aukėėėiausią Rheino kalną "Oelberg" - Alyvų kalną (461 m. virė jūros pavirėiaus). Iš septynių kalnų šitoj apylinkėj tai aukėėėiausias kalnas. Tų kalnų virtinę vokieėiai vadina "Siebengebirge". Po įtempto dviejų dienų darbo visi dalyviai galėjo prie pavasario saulutės pailsėti ir atsigauti. Ant paėio kalno virėšunės yra televizijos stotis ir restoranas. Čia visi atsigaiivino kava ir pyragais. Grįžę iš ekskursijos rado atvykusį jau seniai lauktą ir mielą sveėią, Tėviėėės parapijos Chicagoje jaunimo atstovą dr. A. Kelertą, kuris visų dalyvių buvo labai maloniai sutiktas. Visą šeėtadienio vakarą užėmė Vasario 16 gimnazijos mkt. ir Evangelikų jaunimo ratelio vadovas Fr. Skėrys, kuris padarė praneėimą ir parodė 400 skaidrių iš savo kelionės 1966 metais po JAV, Kanadą ir iš Vasario 16 gimnazijos gyvenimo Hüttenfelde. Jis ragino visą jaunimą eiti mokslą lietuvių gimnazi-

joj, nes tik ten gali jaunimas išlaikyti lietuvių kalbą, likti susipratusiai lietuviams tautiniu ir kultūriniu atžvilgiu. Visur kitur lietuviškas jaunimas nutautės ir pražus kitų tautų tarpe. Ypatingai prašė tėvelius, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikų, leisti juos į mūsų gimnaziją.

Velykų pirmą dieną įvyko dvejų pamaldos. Šeštą valandą iš ryto buvo vokieškos pamaldos su Šventa vakariene ir vienuoliktą valandą lietuviškos pamaldos. Annabergo pilyje yra išsivyravusi sena tradicija Velykų pirmą dieną anksti rytą pravesti pamaldas vokiečių kalba, nes tenai yra studentų ir kitų gyventojų, kurie tik šitą kalbą supranta. Abi pamaldas pravedė kun.J.Urdzė, o lietuviškose pamaldose pamokslą pasakė mkt.Fr.Skėrys. Savo pamoksle jis palietė tikrą krikščionių laisvę be etnografinių sienų ir Velykų evangeliją. Kristaus prisikėlimas yra mums krikščionims tikroji laisvė, nes Jis išvadavo mus visus savo prisikėlimu iš nuodėmių vergystės. Tikroji laisvė nėra laisvė nuo Dievo, bet laisvė Dievui. Tikroji laisvė yra laisvė nuo nuodėmės naujam gyvenimui. Tik savo Viešpaties malonėje ir gailestingume, kuris per amžius šviečia nuo Golgotos Kryžiaus, tu randi laisvę, laisvę nuo visų ryšių, kurie riša tave prie tuščių, niekingų, praeinančių ir nuodėmingų dalykų šitame pasaulyje. Viešpats atriša mus nuo visų vergystės ryšių, kuriais mes esame surišti ir pririša prie savęs, kad Jo žodžio klausytume ir jam vienam tarnautume. O Kristui tarnauti nėra žmogaus laisvės apribojimas, bet augščiausia laisvė. Kristaus vergas yra laisviausias vergas pasaulyje.

Po pietų įvyko žaidimai su margučiais, o vakare studentas K.Dikšaitis skaitė trumpą referatą apie tautiškumo sąvoką ir po to sekė diskusijos. Po šito referato vyko prie laužo deklamacijos ir lietuviškos dainos.

Velykų antrą dieną suvažiavimo organizatorius pravedė Biblijos studiją iš Luko 24, nuo 13 ligi 35 perskyrimo. Pavalgius, suvažiavimas buvo trumpai įvertintas ir uždarytas. Visi dalyviai (jų buvo virš 35), padėkoję kun.J.Urdzei už puikiai praleistas dienas Annabergo pilyje ir už dvasišką pastiprinimą, išsiskirstė į namus. Ypatingą padėką visi dalyviai taip pat išreiškė poniai V.Urdzienei už skanius valgius, t.y. už kūnišką pastiprinimą.

Pabaigoj norėčiau pažymėti, kad Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos name, Annabergo pilyje, kiekvienas lietuvis, nežiūrint jo įsitikinimų, gali gerai atsigauti dvasiškai ir kūniškai. Čia yra tikras krikščioniškas ir kultūrinis centras pabaltiečiams. Per ištisus metus tenai pravedami suvažiavimai lietuvių, latvių ir vokiečių kalbomis. Programas gali gauti kiekvienas iš šitų namų valdytojo kun.J.Urdzės, 532 Bad Godesberg, Schloss Annaberg.

Fr.Sk.

Mkt.S.Antanaitis matematikų suvažiavime

Mkt.S.Antanaitis dalyvavo Vakarų Vokietijos gimnazijų mokytojų matematikų, fizikų ir gamtinių suvažiavime, kuris vyko š.m. balandžio mėn. nuo 7 iki 12 d. Hamburge. Minėti mokytojai yra susispietę į tam tikrą sąjungą, kurios tikslas vystyti ir plėsti matematikos, fizikos ir gamtos mokslų dėstymą mokyklose. Sąjunga egzistuoja jau daugiau kaip 50 metų.

Suvažiavimas buvo gausus. Didžiosios Hamburgo universiteto auditorijos buvo pilnos klausytojų. Į suvažiavimo atidarymą buvo atvykę universiteto rektorius, miesto burmistras, sąjungos vadovybės pirmininkas. Jie pasakė kalbas. Paskaitos ir diskusijos tęsėsi su maža pietų pertrauka nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Daugelis firmų buvo išstatę surengtoje parodoje savo gaminamas mokslo priemones, daug knygų leidyklų buvo išstatę savo praėjusiais metais išleistąsias mokykloms skirtas knygas.

Peržvelgus išstatytus eksponatus tenka padaryti išvadą, kad Vakarų Vokietija deda labai daug pastangų pastatyti aukštesniosiose mokyklose dėstymą tinkamoje aukštumoje. Dėka šių pastangų, einamieji mokyklose kursai labai išplėsti ir sumoderninti. Matematikos ir fizikos kursai aukštesniosiose mokyklose ypač labai išplėsti ir matosi labai didelis skirtumas tarp to, kas ir kaip buvo dėstoma prieš 15 - 20 metų ir kas ir kaip dėstoma dabar. Rutinos vengiama, einama pažangos keliu.

Fizikos dėstyje labai išplėstas eksperimentavimas, kuris siekia net atomo struktūrą; matematikoje pradeda įsigalėti aibių sąvoka, nagrinėjamas net komputeriškas dėmesys kreipiamas į figūrų projektavimą ir pavaizdavimą, atskirų mokslo dalių sumezgimą. Paskutinę dieną vyko mokslo ekskursijos į vietas ir taipgi toliau nuo Hamburgo įsikūrusias įmones. Mkt. Antanaičiui teko ekskursiniu būdu aplankyti vieną Hamburgo gimnaziją, Hamburgo aerodromą, teko taipgi pasiekti Lübecką ir net Baltijos pajūrį. Jam teko dalyvauti ir sąjungos vadovybės surengtame priėmime. Suvažiavimas buvo grynai profesinis, be jokio politinio atspalvio.

S.A.

Dailininko Alfonso Krivicko kūrinių paroda Ludwigshafene

Ludwigshafene, Lore Dauer galerijoje, visą šių metų gegužės mėnesį vyksta dail. Alfonso Krivicko kūrinių paroda. Išstatyti dailininko 1960-1967 metais sukurti kūriniai - temperos ir linoleumo raižiniai.

Parodos atidaryme, įvykusiame š.m. gegužės 10 d., gausiai susirinkusiai publikai dailininką ir jo kūrinius pristatė Ludwigshafeno burmistras Albert Wild.

Alfonsas Krivickas yra gimęs 1919.IX.3 Kaune. 1943 baigė Taikomosios dailės institutą Kaune, tais pat metais dalyvavo dailės parodoje Kaune, o kitais metais suruošė ir savo darbų parodą V.D. Kultūros muziejuje. Pasitraukęs iš Lietuvos į Vokietiją gyveno įvairiose vietose. 1949/50 buvo piešimo ir grafikos mokytojas Ecoles des Arts et Metiers Freiburge (Breisgau). Savo parodas buvo surengęs 1950 m. Institut Francais Freiburg/Brsg. ir Europa Haus Konstanz, 1951 Amerika Haus Heidelberg, Heilbronn, 1952 Amerika Haus Stuttgart. Kartu su kitais savo kūrinius buvo išstatęs 1950 Kunstverein Freiburg/Brsg. ir 1957 Kunstkabinett Griesebach Heidelberg. Nuo 1950 m. A.Krivickas yra vokiečių dailininkų draugijos narys.

Nuo 1953 m. Alfonsas Krivickas yra Vasario 16 gimnazijos mokytojas, skirdamas visą savo laisvą laiką kūrybai.

Recenzijose, kurios pasirodė įvairiuose laikraščiuose, meno kritikai ypatingai iškelia, kad A.Krivickui ne tiek svarbu dalykai, kiek dvasiniai išsakymai, kategorijos, kurios lemia žmogaus egzistenciją. Įspūdi sustiprina ne tiek vertikalių ar horizontalių

tiesių, kyšančių ar krentančių kreivių formali realybė, kiek ritmiška sąveika visų elementų, kurie periodiškai sukarpyti ir perstatyti duoda paveikslui ne vien gylį, bet nauju aspektu leidžia išvelgti į pačią esmę.

A. Krivickas kritiškai vertina visus ikišiolinius vaizdavimo elementus, juos prastina ir atmeta betkokių pagražinimus. Galų gale lieka tik taškas, tiesė, apskritimas ir kreivė ir spalvos juoda, balta ir pilka.

Taip pat iškeliamas, kad A. Krivickui pavyko perėjimas iš kūrybos atremtos liaudies menu į grynai naujų formų abstrakčią kūrybą.

*****

MŪSŲ APYLINKĖSE

Hamburgas. Š.m. gegužės 12 įvyko Motinos dienos minėjimas. Po pamaldų visi susirinko pagerbti motinas. Vaikai atliko programą, o visi pasivaišino arbatėle ir pyragais.

x-x-x-x

Lietuviška muzika bus transliuojama per NDR Hamburgo UKW stotį š.m. birželio 14, 7.00 val.

Mainzas.

Baigė studijas. Vincas Totoraitis š.m. pavasarį baigė medicinos studijas, išlaikė valstybinius egzaminus ir įsigijo medicinos daktaro laipsnį. Dabar jis atlieka praktiką Bad Kreuznache.

Miunchenas. Š.m. gegužės 5 Haus der Begegnung patalpose įvyko Apylinkės valdybos suručstas Motinos dienos minėjimas. Mkt. J. Laukaitis skaitė šventei pritaikytą paskaitą, o meninėje programoje pasirodė vargo mokyklos mokiniai ir mergaičių tautinių šokių grupė.

x-x-x-x-x-x

Metinis narių susirinkimas. Š.m. gegužės 5 įvyko Miuncheno apylinkės narių metinis susirinkimas. Po valdybos ir kontrolės komisijos pranešimų vyko diskusijos tolimesnės veiklos klausimais. Išrinkta nauja apylinkės valdyba pareigomis pasiskirstė šitaip:

pirmininkas	-	A. Brakauskas
sekretorius	-	R. Hermanas
iždininkė	-	O. Barasienė

Į kontrolės komisiją išrinkti: J. Medušauskas ir P. Česiūnas.

Dalyvavo susirinkime ir tarė šiltą žodį Kanados vilniečių sąjungos pirmininkas K. Baronas.

x-x-x-x-x-x

Tarptautinė Velykinė paroda

30 III - 15 IV vyko Miunchene, jau trečią kartą tarptautinė velykinė paroda. 12-kos tautybių tarpe buvo įrengtas ir lietuviškas skyrius su margučiais, vilnietiškom verbom, keramika bei tautodailės darbais. Parodą lanko ne tik pavieniai, bet ir grupėmis,

Antanas Junevičius, gimęs 1884 sausio 23 Pajevony, Vilkaviškio apskr., mirė 1968 kovo 23 Miunchene.

Adolfas Hazenbeinas, gimęs Ingovangy, prie Kazlų Rūdos, mirė 1968 balandžio 6 Bad Zwischenahne.

Pranas Vaškys, gimęs 1909 birželio 27 Antrų Kūlų kaime, Kretin-
gos apskr., mirė 1968 balandžio 17 Schömberge.

~~~~~

Žuvusių ir mirusių karių registracija

Antrasis pasaulinis karas skaudžiai palietė Lietuvos karius. Rusų ir vokiečių okupacijų metu daug karių buvo areštuota, ištremta į koncentracijos stovyklas, nužudyta Lietuvoje ar žuvo karo audrai siaučiant už Lietuvos ribų.

L.V.S. "Ramovės" Centro valdyba yra pasiryžusi sudaryti okupantų /sovietų bei vokiečių/ ištremtų, nužudytų bei iševijoje mirusių buv. Lietuvos karių ir ramovėnų sąrašus - kartoteką.

Ryšium su tuo, mirusių, žuvusių bei nužudytų ir ištremtų karių artimieji, giminės, draugai ir pažįstami, ypatingai iševijoje gyvenantieji kariai-ramovėnai, prašomi surašyti asmeniškai žinomų aukščiau paminėtų sąrašus ir juos prisiųsti L.V.S. Centro valdybos adresu:

K. Mikalajūnas

5933 S. Whipple St.

Chicago, Ill. 60629, USA.

Sudarant tokius sąrašus reikalinga suteikti šias žinias: vardą, pavardę, tėvo vardą, gimimo datą, vietą; turėtas kariuomenėje vyresniškumo laipsnis, eitas pareigas; kada ir kur okupanto buvo areštuotas, ištremtas, kokiomis aplinkybėmis buvo nužudytas ar mirė; kur palaidotas, jei žinoma - kapinių vardas ir kapo numeris. L.V.S. "Ramovė" Centro Valdyba, tikėdamasi talkos, iš anksto dėkoja.

x-x-x-x-x

Krašto Valdyba prašo visų Apylinkių pirmininkų atkreipti ypatingą dėmesį į šį reikalą ir turimas žinias suteikti aukščiau minėtu adresu arba L.K. Kūrėjų-Savanorių veteranų sąjungos Vokietijos skyriaus valdybos sekretoriui

J. Kriščiūnas, 65 Mainz, Frauenlobplatz 7.

Kad darbas būtų galimas tiksliau pravesti, prašome visus žinių teikėjus apie žuvusius karius ir apie Vokietijoje esamus nepriklausomybės kovų dalyvių kapus atsiliepti ne vėliau, kaip per du mėnesius po šio atsišaukimo paskelbimo.

~~~~~

Paskolos studijų reikalams

Dr. Vydūno šalpos fondas praneša, kad jis teikia paskolas studijų reikalams. Prašymus galima rašyti fondo pirmininkui:

Vyt. Mikūnas

3425 W. 73 rd. St.

Chicago, Ill. 60629, USA,

arba Vokietijos Krašto Valdybai.

- 12 -

Europos lietuvių jaunimo suvažiavimas įvyksta 1968 liepos 28 - rugpiučio 30 Hüttenfelde, Romuvoje. Dalyvių amžius 18-25 (dalinai ir 16-30). Registracijos mokestis DM 10.--. Nakvynė ir pragyvenimas bus duodama veltui. Pramatyta įdomi programa.

Kadangi yra tik ribotas vietų skaičius, o norinčių labai daug, prašome jau dabar, bet ne vėliau liepos 1 d., registruotis sekanči adresu:

Jaunimo sekcija, 684 Lampertheim-Hüttenfeld, Litauisches Gymnasium

-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x

Vasario 16 gimnazijos mokinių tėvų suvažiavimas

Š.m. birželio 23 Romuvoje (Hüttenfelde) įvyksta Vasario 16 gimnazijos mokinių tėvų suvažiavimas. Numatyta pasikalbėti mokyklą ir mokinius liečiančiais klausimais.

-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x

Galima įsigyti

Vokietijos Krašto Valdyboje galima įsigyti:

Manfred Hellmann: Grundzüge der Geschichte Litauens, Darmstadt 1966, DM 8.-- (Tai 180 psl. Lietuvos istorijos knyga vokiečių kalba).

Viktoras Gailius: Vokiškai-lietuviškas žodynas (Deutsch-Litauisches Wörterbuch), DM 10.-- (Tai 1181 psl. žodynas, gražiai ir patvariai įrištas, patogaus formato, būtinais reikalingas kiekvienam lietuviui).

Skardžius, Barzdukas ir Laurinaitis: Lietuvių kalbos vadovas, DM 10.-- (Tartis ir rašyba, kirčiavimas, kalbos dalykai, žodynas, 606 psl., ploname popieriuje, gražiai įrištas.)

Lietuvio ženkliukas, raudoname fone stilizuotas Lietuvos Vytis, nešiojamas prie drabužių:

1) auksinis (10 karatų) - DM 24.--

2) sidabrinis (sterling silver standarto)-DM 12.--

xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx
 xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
VOKIETIJOS KRAŠTO KONTROLĖS KOMISIJOS

P R O T O K O L A S.

1967 m. kovo mėn. 3-7 d. d., Kontrolės Komisija, susidedanti iš pirmi-
ninko J. Pauliukevičiaus, sekretoriaus A. Lingės ir nario J. Stankai-
čio patikrino PLB. Vokietijos Krašto Valdybos kasos ir ūkio atskai-
tomybę už 1966-tuosius metus.

1. Peržiūrėta sekantieji dokumentai:

- a) Kasos apyvartos knyga (Kassenbericht),
- b) Bendrų išlaidų kasos žurnalas,
- c) Kasos pateisinamieji dokumentai už 1966 metus,
- d) Bankų kontų ištraukos už 1966 metus,
- e) Algų išmokėjimo lapai už 1966 metus,
- f) Krašto V-bos protokolų knyga,
- g) Inventoriaus kartoteka ir knyga.

2. Peržiūrėta ir su bendra kasa palyginta žemiau išvardintieji
bankų kontai, kurių stovis 1967 m. kovo mėn. 4 d. buvo sekantis:

a) Deutsche Bank, Kto-Nr. 01/20600	DM	19.961.23
b) Deutsche Bank, Kto-Nr. 01/17978	DM	8.465.98
c) Badische Bank, Kto-Nr. 3599	DM	3.796.64
d) Badische Bank, Kto-Nr. 3558	DM	14.430.74
e) Deutsche Bank, Kto-Nr. 01/63816	DM	78.03

3. Konstatuota bendros kasos stovis 1967 m. kovo mėn. 4 d.:

a) Grynais pinigais kasoje	DM	1.931.43 ir Ø 162.00
b) Grynais pinigais bankų kontuose	DM	46.732.62
Viso:	DM	48.664.05 ir Ø 162.00

4. Bendros kasos apyskaita už laikotarpį nuo 1966 m. sausio 1 d.
iki 1966 m. gruodžio 31 d. - taip kaip pridedamame PLB Vokietijos
Krašto V-bos ir Vasario 16 Gimnazijos apyskaitos balanse, pa-
ruoštame 1967 m. sausio 13 d. (Prašau žiūrėti šio protokolo prie-
dą Nr. 1)

5. Bendros kasos knyga ir pateisinamieji dokumentai:

- a) Pajamų ir išlaidų pateisinamieji dokumentai atitinka kasos
knygos įrašams.
- b) Visos išlaidų sąskaitos patvirtintos Krašto V-bos išdinin-
ko, jos nario arba Gimnazijos direktoriaus parašais.
- c) Dabartinė Krašto V-ba Gimnazijos ir savo piniginę atskai-
tomybę veda tvarkingai.

6. Komisija, peržiūrėjusi Krašto V-bos protokolų knygą, rado, kad:

- a) Krašto V-ba 1966 m. laikotarpyje turėjo 14 posėdžių.
(Protokolų Nr. Nr. 198 - 211.)
- b) Krašto V-bos nutarimą (Protokolo Nr. 209), įrengti dušus
mergaičių bendrabutyje, kurių įrengimas kainuotų 105.000.-
DM, Komisija laiko nebūtinu, nes tiek naujame gimnazijos
pastate, tiek senuose jos rūmuose, yra jau veikiančieji dušai.
Tuo tarpu, kaip prausyklų ir tualetų pagrindinis remontas
bei šilto vandens į prausyklas įvedimas yra būtina reika-
lingi.

c) Kai kuriais atvejais Krašto V-ba moka lietuviams menininkams, kurie pasirodo tautiniuose parengimuose, gana aukštus honorarus. Pav., kaip p. A. Smetonai 300.00 DM už pasirodymą š. m. Vasario 16-tos minėjime Weinheime. (Nutarimo šį honorarą p. A. Smetonai išmokėti, Komisija Krašto V-bos protokolų knygoje nerado). - Komisija yra tos nuomonės, kad toks honorarų mokėjimas, ypač lietuviams menininkams, yra žalingas bendroms Bendruomenės įplaukoms; todėl siūlo, kad ateityje, prieš ruošiant bent kokį didesnio masto tautinį parengimą, Krašto V-ba sudarytų to parengimo sąmatą ir ją užprotokuluotų savo protokolų knygoje. Be to, Komisija siūlo, kad panašių tautinių parengimų progomis nebūtų daroma platesnio masto vaišių apmokamų Bendruomenės pinigais.

d) Bendrai protokolai vedami tvarkingai.

7. Komisija patikrinus chemijos ir fizikos kabinetus bei kitas gimnazijos patalpas, o taip pat ir Krašto V-bos patalpas ir inventorių, rado, kad visas kilnojamas ir nekilnojamas turtas, pagal galimybes, pakankamai gerai prižiūrimas ir tvarkingai užlaikomas, išskyrus berniukų bendrabučio patalpas.

Virtuvė ir maisto sandėliai tvarkingi. Maistas gaminamas švariai ir skoningai. Komisija nustatė, kad virtuvėje naudojama duona piaustyti mašina yra susidėvėjusi ir reikalinga pakeisti nauja. Be to, Komisija siūlo pakeisti virtuvėje didžiąją elektrinę keptuvę kita ir nupirkti virtuvei bulvių tarkavimo mašiną.

8. Komisija, peržiūrėjusi ir patikrinusi Krašto V-bos sudarytą 1966-tų metų apyskaitos balansą, siūlo Krašto Tarybai pastarąjį priimti ir patvirtinti su sekančiomis pataisomis:

a) DBLS, London, skolą, DM 900.-sumoje, nurašyti.

b) Kun. V. Šarkos, Hamburg, skolą DM 500.-sumoje, galiausiai išaiškinti ir taip pat nurašyti.

c) Dr. D. Augustaitytės, München, skola DM 1.500.-sumoje, užskaityti į išlaidas už leidžiamą knygą, gi išsipareigojimų skyrelyje parodyti kiek už tą leidžiamą knygą yra likę dar mokėti.

9. Eventualiems neaiškumams ir priekaištams ateityje išvengti, Komisija siūlo, kad metinis Krašto Tarybos susirinkimas bei Krašto V-bos ir Gimnazijos metinės apyskaitos balanso tvirtinimas būtų pravedami kiekvienų metų sausio mėn. 31-ą dieną (vėliausiai!)

Hüttenfeldas, 1967 m. kovo mėn. 7 d.

J. Pauliukevičius
J. Pauliukevičius
Pirmininkas

A. Lingė
A. Lingė
Sekretorius

J. Stankaitis
J. Stankaitis
Narys